T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/286
KARAR NO : 2022/452
KARAR TR : 16/09/2022

ÖZET: Kamu ihale sözleşmesi imzalandıktan sonra sözleşmenin uygulanmasından kaynaklı cezai şart veya idari para cezasına ilişkin uyuşmazlığın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. S. A. Taş. Tur. Tem. İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Vekili : Av. F. P
Davalı : Ankara Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü
Vekili : Av. P. B

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davacı şirket ile davalı Kurum arasında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan araç kiralama hizmet alımı konulu açık ihale kapsamında imzalanan kamu ihale sözleşmesi kapsamında, şirket sürücülerinden bir kısmının görevde bulunmadığı süreler nedeniyle sözleşme bedelinin %1'i oranında olmak üzere toplam 109.518,66 TL idari para cezasının uygulanmasına karşı adli yargı yerine itiraz başvurusunda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2 . **Ankara 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 18/02/2022 tarihli ve D.İş 2020/8892 sayılı kararı**ile, "*uygulanan idari para cezasının kamu ihale sözleşmesinden kaynaklı cezai şart niteliğinde olduğu ve idari yargının görevli olduğu"* gerekçesiyle, 5326 sayılı Kanun'un 28/1-b maddesi uyarınca başvurunun reddine karar verilmiştir. Bu karar, 08/03/2022 tarihinde itiraz edilmeksizin kesinleşmiştir.

3. Davacı, bu kez idari para cezası uygulanması işleminin iptali istemiyle idari yargı yerinde iptal davası açmıştır.

B. İdari Yargıda

4 . **Ankara 13. İdare Mahkemesinin 01/10/2021 tarihli ve E.2021/680 sayılı ara kararı**ile; *"kamu ihale sözleşmesinin imzalanmasından sonra sözleşme hükümlerinin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıkların özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği, somut olayda da davacı şirketin sözleşme hükümlerini ihlal etmesinden kaynaklı uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu"* gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19.maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve yargılamanın ertelenmesine karar verilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

A. Mevzuat

5. 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun*"Kapsam"* başlıklı 2. maddesinde; *"Bu Kanun, Kamu İhale Kanunu'na tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsar"* denilmekte, *"İlkeler"* başlıklı 4/3. maddesinde; *"Bu Kanun kapsamında yapılan kamu sözleşmelerinin tarafları, sözleşme hükümlerinin uygulanmasında eşit hak ve yükümlülüklere sahiptir. İhale dokümanı ve sözleşme hükümlerinde bu prensibe aykırı maddelere yer verilemez. Kanunun yorum ve uygulanmasında bu prensip göz önünde bulundurulur."* hükmü, 36. maddesinde ise; *"Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır."* hükmü yer almaktadır.

6. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesinde, *"İdari dava türleri şunlardır: a) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat*

yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar." düzenlemesine yer verilmiştir.

B. Yargı Kararları

7. Uyuşmazlık Mahkemesi, benzer konulara ilişkin olarak önüne gelen kamu ihale sözleşmelerine ilişkin uyuşmazlıklarda; sözleşme aşamasına kadar kanuna dayanılarak idarece alınan karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların idari yargı yerinde, sözleşme yapıldıktan sonra sözleşme hükümlerinin uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıkların ise sözleşme ve özel hukuk hükümlerine göre adlî yargı yerinde görülmesi gerektiği yolunda pek çok karar vermiştir. (16/06/2003 tarihli ve E.2003/47, K.2003/51; 05/02/2007 tarihli, E.2006/154, K.2007/3; 04/06/2013 tarihli ve E.2013/394, K.2013/881; 13/10/2014 tarihli ve E.2014/671, K.2014/890; 29/12/2014 tarihli ve E.2014/1097, K.2014/1145; 20/02/2017 tarihli ve E.2016/91, K.2017/3; 24/12/2018 tarihli, E.2018/865, K.2018/865; 24/02/2020 tarihli,E.2019/859, K.2020/162 sayılı kararlarında olduğu gibi.)

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

8. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Nurdane TOPUZ, Ahmet ARSLAN ve Mahmut BALLI'nın katılımlarıyla yapılan 16/09/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılıKanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeöngörülen usule uygun olarak, başvuran mahkemece dava dosyalarının gönderildiği ve herhangi bir usul eksikliğinin bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığınınesasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

9. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

10. Dava, davacı şirket ile davalı Kurum arasında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında yapılan araç kiralama hizmet alımı konulu açık ihale kapsamında imzalanan kamu ihale sözleşmesi kapsamında, şirket sürücülerinden bir kısmının görevde bulunmadığı süreler nedeniyle sözleşme bedelinin %1'i oranından idari para cezasının uygulanmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılmıştır.

11. Somut olayda; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 19. maddesi çerçevesinde açık ihale usulüyle yapılan 2020/56173 ihale kayıt numaralı araç kiralama hizmet alımı ihalesi kapsamında 26/03/2020 tarihinde davacı şirket ile davalı kurum arasında sözleşmenin imzalandığı, davacı şirketin sürücülerinden bir kısmının belirli süreli sağlık raporları kullanarak görevde bulunmamaları üzerine anılan sözleşmenin ve teknik şartnamenin ilgili maddeleri uyarınca 9 gün için sözleşme bedelinin %1'i oranı üzerinden toplam 109.518,66 TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin Ankara Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğünün 27/11/2020 tarihli ve E-2674965 sayılı yazının tebliği üzerine Ankara 4. Sulh Ceza Hakimliğine para cezasının kaldırılması istemiyle başvurulduğu, Hakimlikçe idari yargının görevli olduğundan bahisle başvurunun reddine karar verildiği, Ankara 13. İdare Mahkemesince de görevli yargı yerinin belirlenmesi maksatlı başvurunun yapıldığı anlaşılmaktadır.

12. Yukarıda belirtilen yasal düzenlemeler çerçevesinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun kamu hukukunu ilgilendiren kanunlar olması nedeniyle, sözleşme aşamasına kadar kanuna dayanılarak idarece alınan karar ve yapılan işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların idari yargı yerinde; sözleşme yapıldıktan sonra sözleşme hükümlerinin uygulanması nedeniyle ortaya çıkan uyuşmazlıkların ise sözleşme ve özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerekmekte ise de, sözleşme yapıldıktan sonra tesis edilse bile sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanmayan, sözleşmeden doğan bir hak veya alacağın takibi niteliğini taşımayan, idarenin kamu gücüne dayanarak ve tek yanlı olarak tesis ettiği idari işlemlerin iptali istemiyle açılan veya bu nitelikteki idari işlemler nedeniyle doğan tazminat istemleri nedeniyle açılan davaların da idari yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerektiği açıktır.

13. Buna göre, davalı idarece yapılan açık ihale sonrasında davacı yüklenici şirket ve davalı idarenin tarafı olduğu özel hukuk sözleşmesi imzalandıktan sonra, taraflarca sözleşme hükümlerinin uygulanması sırasında sözleşme ve ekindeki teknik şartname yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi, bir başka ifadeyle, sözleşme hükümlerinin uygulanmasından kaynaklanan idari para cezası uygulanmasına ilişkin uyuşmazlığın özel hukuk hükümleri çerçevesinde adli yargı yerinde çözümlenmesigerektiği sonucuna varılmıştır.

14. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Ankara 13. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Ankara 13. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Ankara 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 18/02/2022 tarihli ve D.İş 2020/8892 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

16/09/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Nurdane	Ahmet	Mahmut
TOPUZ	ARSLAN	BALLI